

Motion

av herr C. Lindhagen angående upphävande av gällande förbud för kvinna att inneha prästerligt ämbete.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis: tiderna förändras och vi med dem.

Vid sekelskiftet, då idéerna vårades, strömmade fram mångahanda uppslag för den nya födelsens tillblivelse. Med denna doft av »demokratins nebulosa över tankarna gingo vi till storms icke minst mot byråkratiska maktfullkomligheter. De måste bemästras. Särskilt borde gammal, utsliten världsimperialism avföras från sina maktsäten.

Bland annat ifrågasattes sålunda ingenting mindre än *biskopars och landshövdingars avskaffande* såsom ett önskemål, vilket förtjänade att diskuteras. De lägre befattningarna inom kyrkan och samhället, som stodo folket närmare, kommo därigenom sades det i vår liberalism att lyftas upp till ett sakkunnigare självansvar för befruktande gärningar med besparingar i lönestaterna som ett plus tillika av reformen.

Detta spejande mot horisonterna kom emellertid av sig tämligen snart. Maktbefogenheterna i samhället å andra sidan och retirerande liberala stormtrupperns försiktiga opportunism för att ej säga karrerism inför de förras motstånd gjorde, att denna revolution lades på hyllorna. Nu har tvärt om och i stället en positiv motsatt linje låtit höra av sig och gör sig gällande.

Länens biskopar och ärkebiskopen ha, som sagt, helt behållit sitt namn, sin kallelse och sina befogenheter. Inför detta konserverande faktum fingo rösterna för ett biskopsdöme även i Stockholm allt starkare gehör. Till sist tog regeringen initiativ till Stockholms berikande i nämnda avseende. I proposition till riksdagen föreslogs, att det tillämnade nya biskopsdömet skulle komma till, utvidgat med vissa landsdelar tillika närmast kring huvudstaden, vilka hitintills tillhört andra län.

Inom distanserna förnams ej något motstånd mer än från en ensam motionär i första kammaren Fritiof Ekman. Minnesgod för de gamla frisinnade idéerna yrkade han avslag å det tillämnade tilltaget från en enligt hans uppfattning reaktionär tid. Något understöd fick han icke, vilket skulle inträffat, ifall jag fortfarande varit ledamot av kammaren.

Jag tycker, att titeln pastor *primarius*, som uppbars av kyrkoherden i Storkyrkan, var minst lika förnämlig eller än mera än biskopstiteln. Från honom kunde väl ej förväntas mindre nit än från biskoparna i landet. Hans måhända mindre världsliga befogenheter borde snarare styrka ett sådant andligt nit, då ju, såsom ett danskt stjärnskott uttryckt sig: »den världsliga makten fördummar». Eller som Kinas store profet Laotses ur sina erfarenheter förkunnat: »de, som äga den sanna insikten, höra ej till de högt lärde, de, som äro högt lärde, sakna den sanna insikten.» Åtminstone i allt för många fall, såsom världskrigen till övermått ådagalagt.

Ekman fick som sagt intet stöd av vår tids riksdag. Regeringens proposition kom lätteligen in i den trygga gammaldagliga hamnen.

Emellertid händelsen uppkallar mig att med utgång från vad ovan skildrats berika den med ett *ytterligare fullkomnande kyrkligt inslag*. Mina gamla huvudsakligen lyckosamma bemödanden för kvinnans tillträde till åtskilliga endast för män tillgängliga befogenheter kommo mig i tankarna. Vad som då ej lyckades, var trots påminnelser till och med från kvinnor, upphävandet av *förbudet* för kvinna att bekläda prästerligt ämbete. Något inom mig sporde tillika: varför skall den nya biskopen nödvändigtvis vara en man. Inför slik tillskyndan från forna tider återuppflammade i min håg vår fåfänga strid på barrikaderna för kvinnans rätt att även från predikstolar föra talan för guden inom oss. Detta så mycket rimligare som kvinnorna, åtminstone de äldre och de gifta, äro vida mer lyhörda för *religionernas ensamt lysande och belysande meningar* än den maskulina världen.

På grund av vad sålunda anförts och bevisats tillåter jag mig hemställa:

att stadsfullmäktige ville berika och kultivera sin ecklesiastiska budget och därmed även riket i övrigt med att hos kungl. maj:t anhålla om initiativ till upphävande av gällande förbud för kvinna att innehava prästerligt ämbete.

Stockholm den 21 september 1942.

Carl Lindhagen